

Radicale vernieuwing zorg

Ondersteund door

Onderzoek Persoonsgerichte zorg, regeldruk en regelruimte: van regelreflex naar spiegelreflex

Geplaatst op 31 juli 2018

‘Wie heeft deze prachtige inkepingen in dit lepeltje gemaakt?’ vroeg mijn dementerende oma, terwijl ze naar een vorkje keek. ([Laura van Dolron](#), stand-up filosofe, bijeenkomst Radicale vernieuwing verpleeghuiszorg)

Soms zijn de dingen anders dan je verwacht. In de ouderenzorg gebeurt er veel anders dan je verwacht.

Daarom kun je er maar beter gaan kijken. Dat hebben de onderzoekers van Erasmus School of Health Policy en Management en Zorgbelang Zuid Holland gedaan. En zijn hiervoor o.a. bij [De Riethorst Stromenland](#) (‘Kafkaknop’) en [Viattence](#) (‘Beelden van kwaliteit’) geweest. Deze beide organisaties nemen deel aan de beweging Radicale vernieuwing verpleeghuis.

Niet minder maar andere omgang met regels nodig

Persoonsgerichte zorg in de ouderenzorg staat hoog op de agenda. Het programma Waardigheid en trots heeft daar een belangrijk aandeel in gehad. In het kader van dit programma is onder meer gewerkt aan het terugdringen van ‘onzinnige’ regels: regels die volgens professionals onnodige administratieve lasten geven en persoonsgerichte zorg in de weg staan. Erasmus School of Health Policy & Management heeft een aantal projecten geëvalueerd die in het kader van Waardigheid en trots getracht hebben overbodige regels terug te dringen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om projecten rond persoonsgerichte financiering, het inrichten van een (digitaal) meldpunt voor onnodige regels en het project ‘Beelden van kwaliteit’ dat tracht op een vernieuwende manier kwaliteitszorg in te richten.

Geen eenvoudige opgave: ontregelparadox

De evaluatie laat zien dat het terugdringen van regels geen eenvoudige opgave is. Regels die in het oog van professionals overbodig zijn, zijn voor andere interne en externe partijen soms juist heel belangrijk. Daar komt bij dat het terugdringen van regels zelf ook weer bureaucratie genereert. Die bureaucratie wordt

gebruikt om te bepalen welke regels wel en niet gevolgd moeten worden, en komt deels voort uit het moeten voldoen aan verantwoordingsverplichtingen. Hoofdonderzoeker Hester van de Bovenkamp: "Wij spreken wel van een ontregelparadox, om aan te geven dat het weghalen van regels zelf weer regels oproept. De oorzaak daarvan ligt in het netwerkarakter van regels: als de relatie tussen partijen niet verandert ontstaat er vrijwel automatisch een behoefte aan nieuwe regels, zeker als er een incident is."

Gesprek en reflectie in plaats van controle

De onderzoekers pleiten daarom voor een andere manier van omgaan met regels die zich meer richt op de relatie tussen actoren, recht doet aan de complexiteit van de zorg en tegelijkertijd interne en externe verantwoording mogelijk maakt. Overbodige regels kunnen daarbij geschrapt worden, maar vaker zal het gaan om afspraken over welke regels wanneer gevolgd moeten worden. Regels die eerder los van de praktijk stonden kunnen daarbij weer behulpzaam voor de praktijk worden gemaakt. Registraties kunnen in dit proces een rol spelen, mits ze aanleiding zijn voor gesprek en reflectie in plaats van controle. Daarnaast zijn narratieve vormen van verantwoording nodig. Projecten zoals die binnen Waardigheid en trots kunnen daarbij een rol spelen omdat ze een platform vormen waarop die reflectie kan geschieden. Van de Bovenkamp: "Uiteindelijk gaat het erom dat interne en externe partijen meer met elkaar in gesprek komen zodat er wederzijds leren en vertrouwen kan ontstaan."

Meer informatie

Voor meer informatie over dit onderzoek kunt u contact opnemen met Patricia Kemp, Marketing & Communicatie van Erasmus School of Health Policy & Management, via 010-4088878 of via communicatie@eshpm.eur.nl.

Het hele rapport Persoonsgerichte zorg, regeldruk en regelruimte van ESHPM is hier te [downloaden](#) of te vinden op: <https://www.eur.nl/eshpm/onderzoek/publicaties/overige-publicaties>

Of lees hier de [samenvatting](#).

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Knellende regels](#), [Onderzoek](#)

Trefwoorden: [mijzo](#), [Onderzoek](#), [Viattence](#), [Wetenschap](#)